

REDACTIA

Arad, Str. Anlich (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria: pe 1 an fl. 10; pe 1/2 an fl. 5; pe 1/4 de an fl. 2.50; pe 1 luna fl. 1.

N-ria de Duminecă pe an fl. 2.—

Pentru România și străinătate: pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înalță.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Anlich (Adam)

INSERTIUNILE:

de 1 fir garmond: primul și 7 cr.; a doua oară și a treia oară 4 cr. și rădău de 30 cr. de fiecare căruție.

Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Injosirea bisericeii.

Macchiavelli, voind să răspundă la întrebarea, cum s'ar putea face lucruri bune cu oameni răi, și-a formulat principiul: lucruri bune cu oameni răi numai așa poți face, dacă celor răi le va succeda să supună voința celor buni.

Schopenhauer, un alt fruntaș al minții omenescii, pornind pe urmele lui Macchiavelli, a zis, că numai așa poți face lucruri bune cu oameni răi, dacă cei răi, pe lângă reință, vor mai avea și o bună doză de prostie și mărginire.

Zisele lui Macchiavelli și Schopenhauer de minune se potrivesc la guvernării noastre și la slugii lor, cu cari vor să facă lucruri bune.

Recunoașterea liturghiei maghiare e dorința după care guvernul și Maghiarii de mult oftează. Că nu le-a succed realizarea acestei dorințe, nu în slăbiciunea lor zace vina, ci în opoziția ce li-s'a făcut din Roma. Alungat de acolo cu pretensiunea-i îndrăzneată, guvernul maghiar s'a apucat să facă lucruri bune cu oameni proști, răi și mărginiți, pe cari i-a pus să adăne iscălituri trebuitoare unei monștră petiționi, în care să ceară re-

Proști, mărginiți și răi, oamenii aceștia s'au apucat să siluiască credința Românilor și a Rusniacilor greco-catolici din nordul Ungariei. La început iscăliturile să făceau cu grămada. Cel puțin așa se laudau foile maghiare. Numărul celor slabi s'a exhaiat însă și colectanții și siluitorii convingerilor au năpădit asupra celor care nu-s slabi. Lor le trebuiau iscălituri cu toptanul, deoarece ce petiția, așa le-a poruncit guvernul, trebuie să fie monștră, căci numai așa va avea efect.

Ori-ce acțiune însă, dacă pe siluire să întemeiază, produce reacțiune. Și acțiunile colectanților de iscălituri ai guvernului au avut darul de a trezi pe Rutenii și Românii greco-catolici din Nord-ostul Ungariei.

Nu noi o spunem aceasta, ci raportorul special al lui „Magyar Hirlap“ care în numărul cel mai proaspăt se plânge, cu multă durere de inimă, că:

„Adunarea iscăliturilor s'a împedecat din pricină, că popii catolici (!) Români ai căror credincioși — în comitatele din nord-estul Ungariei, care împreună locuiesc cu Rutenii, au pășit pe față împotriva liturghiei maghiare și după cea mai mare probabilitate numai la îndemnul autorităților lor bisericești, care nu fără temei, se tem, ca îngăduindu-se din partea Romei liturghia maghiară, atunci nu numai că nu pot urma înainte cu romanisarea dar scapă de sub picioare tărâmul câștigat până acum în Ungaria, căci atunci re maghiarisarea nu o mai pot împedeca.“

Va să zică același cântec vechiu și din îngrijirea guvernului, tot'dauna nou: Maghiarii se romanisază și trebuie împedecată romanisarea, cu

toate mijloacele, nelăsând afară nici chiar slujbele dumnezeiești.

La toate confesiile creștine, sf. liturghie e un prilej de ași uni credincioșii inimile lor cu acele ale preoților pentru a înalța împreună rugăciuni Atotputernicului; numai păgânii din fruntea treburilor din țeară vor s'o prefacă în mijloc de maghiarisare a creștinilor Români și Rutenii.

Dacă elementul cel prosaic maghiar se contopește în cel poetic român, fie sigur guvernării nostri, că nu sf. liturghie făcută în limba românească o cășunează aceasta. Iși are Românul daruri firești de absorbire a elementelor străine și matoră e istoria, biserica nu a deșosito într'atâta, cât să o folosească drept mijloc de romanisare.

Preoții nostri își au datorința sfântă de a susține, în turma de sub al lor păstorire, credința în D-zeu și de a turna balsamul mângâierii în inimile soldaților credincioși ai bisericeii noastre ingenunchiate, ear' nu să se ocupe cu lucruri nedemne de chie-marea lor după cum pe nedreptul au fost invinuiți de către ministrii Wlassics și Perezel, cari au avut tupeul să spună că fac Români din Maghiari (!) greco-catolici, că expun la păgubiri pe cei ce le au roma-

Pot guvernării să introducă liturghia maghiară, pot episcopii catolici să începeze biserica greco-catolică la cea romano-catolică, după cum a făcut comisia de 7 a congresului autonom, acestea vor avea darul d'a trezi din letargie pe aparținătorii aceia ai bisericeii gr.-catolice, cari până acum au stat nepăsători.

Episcopatul român greco-catolic și preoțimea, mai ales cea din Maramureș și Ugocia, au datorința morală d'a lucra din răspuțeri, ca biserica română să nu fie primejduită și să împedee pe cei mai slabi de inger, ca să nu se alătore la propaganda pentru introducerea liturghiei maghiare.

Bine ar fi când ni-s'ar da prilej să vedem presa maghiară mereu cătră-nindu-se, ca „Magyar Hirlap“, împotriva preoțimeii române greco-catolice din Maramureș și Ugocia, căci aceasta ar însemna, că ea a apucat pe calea cea bună și, durere până acum nebatătorită de către Românii din Maramureș și Ugocia. (cm.)

Adresa tinerimei române din Graz. Tinerimea română din Graz a trimis tinerimei române din Oradea-mare o telegramă de următorul cuprins:

Graz, 30 Oct n.
Fraților oradani. Vă felicităm pentru deamna voastră ținută în fața prigonirilor dușmanilor netrebniți. Nu cedati! căci cauza e sfântă. Noi suntem cu voi.

Tinerimea română.
*
Catolicii în contra statificării școalelor. Inspectorul de școle din comitatul Baranya s'a dus împreună cu solgăbirul din Pées-

văraș prin satele de sub a lui inspecționare, pent-ca să siluiască pe susținătorii școalelor confesionale romano-catolice, ca să-și dea școalele și mâna statului. Ea umblat însă nu se pte mai rău, căci susținătorii școalei confesionale din Szederkény l'au hăduț și au alungat de la ei pe mamorul statificator. Făcți celor din Szederkény ar trebui urmată, ca s'înțeleagă odată toți statificatorii, că cu nici un preț nu ne învoim la prefacerea școalelor confesionale în școale de stat.

Revistă externă.

Din Austria.

Cotele Thun, pe lângă istețime are și mare noroc.

Conferența presidentilor cluburilor opoziției, care figura ca comitet executiv al stângei, a fost spartă de către partidul popular german. La 26 c., în comisiunea parlamentară pentru studiarea proiectelor de legi asupra pactului reprezentanții partidului marilor proprietari nemți și cei ai fracțiunii Muehner au votat contra propunerii de a se trece la ordinea zilei și pentru discuția pe articole a proiectelor, precum era propunerea majorității comisiunii. Partidul german popular li a luat acest lucru ambelor fracțiuni cu atât mai mult în nume de rău, cu cât printr'o atitudine contrară a lor, în urma absentei numeroșilor membri ai majorității, trecerea la ordinea zilei asupra proiectelor de legi i-ar fi fost votată și prin asta li s'ar fi oțit o lovitură serioasă.

În una acestei întâlniri, partidul hotărât, și retrace pe reprezentanții săi din conferența sau comitetul de frunțași ai patilor opoziționale; decisiunea sa a și anuțo în public printr'un comunicat oficial partidului.

I mai publicat comunicate și celelalte doi mai puternice partide opoziționale: german-progresist și creștin-social (antisemit). Al dintăiu sună:
„Prin decisiunea partidului german-popular a-și retrage reprezentanții din conferența frunțașilor apare activitatea ei, ca orș comun tactic, ca stinsă. Partidul german-progresist, care... etc., și va ține de dărință, precum până acum așa și pe viitor de a ținti o conlucrare comună a întregstângi germane, care nici odată n'a fost mai trebuincios și absolut de lipsă.“

ar' partidul lui Lueger a hotărât:
Luând cu părere de rău la cunoștință decisiunea partidului german-popular de a eșdin conferența (comitetul) frunțașilor opoziției, gruparea creștin-socială consideră solidaritatea de garanță a Nemților (deutsche Gemeinbürgerschaft) ca încetată și conferența frunțașilor fără rost. Gruparea creștin-socială și rezervă a se pune în legătură din când în când cu frunțașii celorlalte partide germane privitor la procedarea comună.“

Spărtura aceasta este de mare însemnătate pentru dezvoltarea lucrurilor din Austria. În primul rând negreșit se bucură foarte mult Slavii de acolo.

Correspondență din Praga.

Laba șchă în armată. — Intervenirea clubului ceh. Rezolvarea.

Praga, 30 Octombrie.
mi văzut, că și prețitul d-voastră ziar menit de afacerea cu vorba „Zde“, pe rănește literalmente „aici“, cu care rezoluției cehi marchează prezența lor la apărul nominal în intrunirile de controlă, în loc al nemțescului „Hier“! N'am vrut să vă scriu înainte de a se fi rezolvat chestia într'un mod oare-care, știind bine că, în urma agitațiunii generale, atât în presă cât și în publicul de aici, afacerea va căpața o rezolvire dacă nu pe deplin după voința Cehilor, cel puțin... o parte.

Nu-i vorba, ministru de războiu, feldzeugmeisterul Krieghammer răspunsese încă la 21 Oct. presidentului clubului ceh Dr. Engel și vicepresidentului Dr. Pařak, cari interveniră la dînsul în favoarea celor dintăiu întemnițați rezerviști, colaboratorul de la „Nár. Listy“, dl Klofaciu medicul, Ianciu f. Hotărrea, că rezerviștii au să și constăra sentența cu vorba nemțescă Hier, nu țărărește dintr'o animositate față cu limba cehă. (precum au prezentat afacerea cei doi delegați cehi. Nota Coresp.), ci e întemeiată pe rânduială, că rezerviștii, din moment ce intră în adunarea de controlă, se eșdin serviciul militar activ, pentru care au preserisă limba armatei. Așa se prezintă pretutindeni și în Ungaria, prin urmare poate fi vorba despre vr'o descolări și tocmai a limbei cehice. Cel-ce nu face tot acestei porunci — zise ministrul nostru în transgriunarea de nesubordonație, poate rămânea nepedepșit.

Delegații clubului obiecționaseră, și stăruie vorba despre vre-o controversă asupra concepțiunii: oare săvârșitu-s'a cas nesubordonațiune, ci peste tot: datu, cândva o asemenea poruncă? Pentru solvirea acestei chestiuni este normal zis-au cei doi deputați — a ști, din moment începe „serviciul activ“; după rerea lor, aceasta începe numai după sentența constatată, adică după ce soldatul strigat. Ei au rugat deci pe ministrul răzbel, a lua un decis în această privință și a aduce o hotărâre meritorie mai conformă stărilor faptice.

Pe când acești doi domni parlamentari cu șeful administrației militarești, cei tresus pomeniți își facuseră osânda de areș în închisoarea casarmei, unde li trimises locotenentul Danzer, cel ce conducea respectiva adunare de controlă. Aceasta într'un local de pertractare zis „O tocmăi într'o uliță din suburbiul „Křezdli Vinohrady“ (Vile-Regale), unde locuiesc eu. Cum se lăfise vestea despre plare, publicul se strînse în giurul locului și împreună cu rezerviștii eșiși în adunare, demonstrară contra locotenerului. De atunci începu o agitație foarte înșă și aprinsă atât în presă cât și în public din toate straturile. Se vorbea chiar, înșăși reprezentanța orașului Praga se pune în fruntea mișcării din partea munelor. Afându-se însă pest pe cale confidențială, că mini de sigur un mod de îndreptare, în 29 la mișcarea în această direcție.

Intru aceea însă presa nu oare din printre rënduri încurajă pe re curile urmeze exemplul celor trei dint preoți: că mai ales „Nár. Listy“ a fost mult ori confiscat. În ziua ca, colaboratorul de la „Nár. Listy“ eși oim chisoare, „socialiștii naționali“ cehi li fură ovație în ședința specială, căreia se străzi o demonstrație contra studenților germani, cari trebuiau luați în ocrotire, cătră poliție, căci era pericol de îmbătuți reu. Demonstrații de acestea în aceea zi, la intervale, toată ziua, pe târziu seara, îndreptându-se și contra localuri de reuniuni germane. Poliția reușise a năbuși toate.

Adunarea de controlă aici în Křezdli hrady urmă însă o septemână înpe a doua zi a strigat „zde“ un lucrăin-provocat încă vre o 4—6 rënduri de aul „hier“. Nesupunându-se poruncii osândit la 7 zile areșt, cu 1... Fiind însurat, imediat s'a făptui... imbelșugată pentru familia lui. A s'au purtat astfel doi studenți în un alt redactor de la „Nár. Listy“ contabil; aceștia nu numai au fost în areșt militar, ci s'a pornit în cercetare pentru „răsvărire“ (Meu... În zilele următoare, pe semn... runca mai înaltă, locotenerul Danzer mai apostrofa pe nici unul din cehi ci simplu nu le dădu îndărăt pașapoarte pe cari le trimisese la comandur... erau peste 80 la număr. Graiul f... iscodit pentru afacerea cu controlă de „Orfeul Danzer“.

„În provincie, încă se întemplară multe casuri d'acestea cu „zde“ la:

bil spre a trata, și mi-a răspuns, că guvernul din Paris. I am observat, că în aceste condițiuni, situația nu făcuse nici un pas din ajun, și că eram constrânsi de a menține ordinele noastre în ceea-ce privea armata din Sedan, spre a nu compromite rezultatul victoriei noastre.

Moltke, care tocmai venise când discutam acestea, fu de aceeași părere și s'a dus să refereze regelui.

În picioare în fața casei, împăratul aduse mari elogii armatei noastre și chipul ei în care ea fusese condusă. I-am spus, că știam, că Francezii se bătușă de asemenea bine. El reveni atunci la condițiunile capitulării și întrebă dacă nu puteam autoriza, ca trupele din Sedan să treacă frontiera belgiană spre a fi desarmate și ținute ca prizoniere.

I am răspuns din nou, că asta era o chestiune curat militară, care nu putea fi rezolvată fără concursul lui Moltke. El se convinsese și declară, că de altminterale pe cât timp era prizonier nu putea de loc să exerseze autoritatea lui și că negociațiunile de această natură trebuiau să fie făcute cu oficerul general comandant din Sedan.

În acest timp se făcuseră cercetări pentru o locuință mai bună pentru împărat, și oficerii statului-major găsiseră micul castel de Bellevue, lângă Fresnoy, care nu fusese încă rechiționat pentru răniți. L'am sfătuit să stea acolo, căci va fi mai bine decât în aceea căsuță și i-am spus, că vom înștiința pe rege, că se află acolo. El primi, și mă reînțorseri călare la Donchery spre a mi schimba hainele. Însotii apoi la Bellevue cu un escadron din regimentul 1 de curasieri ca gardă de onoare. Împăratul doza, ca regele să fie de față la negocieri, baându-se, fără îndoială, pe delicatetea sentimentelor sale și pe bunătatea inimii sale; el eru. de alt-mintreala, ca și eu să iau par. Țineam însă ca numai militarii, cari sun făcuți dintr'o stofă mai aspră, să reguleze această afacere și urcând scările, și opt la urechia unui oficer, ca să vie să mă beme peste ciuci minute, spunându-mi că țele mă chiamă. Napoleon fu înștiințat și nu va putea vedea pe rege decât după semnarea capitulării. Afacerea fu deci regulată între Moltke și Winpffen, aproape întic în condițiunile cari fuseseră formula în ajun. După aceea cei doi monarhi au întâlnit.

Că împăratul eși de la această întredere ochii lui erau plinați de lacrimi; dar, adresându-mi cuvântul, să stăpân și păstră o atitudine plină de demnitate. Aceasta fu narațiunea contelui de Bismarck.

În aceeași zi pe la oara 1 și jumătate, mai multe mii de prizonieri luară drumul spre Germania. Cea mai mare parte din ei erau pe jos; însă unii în trăsură.

Erau vre-o 60 de oficeri și un general călare; curasieri cu căscile lor de oțel, husari cu uniforme albastre, și fantasi din regimentele 22, 52 și 85 de linie. Ei erau escortați de infanteria würtembergeză. Pe la două oare un al doilea convoiu, urmat de aproape 2000 de prizonieri, printre cari negru costum de arab, și câțiva bătrâni soldați cari purtau medalii de la Crimeea și din Mexic.

„Tu să te însori, tu! strigă el, să te însori!... Dar' ai nebănit de tot, sârmanul meu bufon? Nu știi tu ce este căsătoria?”

N'ai băgat de seamă, de când sunt înșurat, mă plictisesc rău! Indată ce te vei însura, sârmanul meu Scoroncocolo, vei deveni trist, ursuz și îngrijat! și nu vei mai reuși să mă faci pe mine să rid.

Aide, aide, bufonule, nici un cuvânt mai mult, ori, indată ce te voi mai auzi vorbind despre asta, voi pune să ți-se dea două-zeci de nuele”.

Adoua zi, i-am pomenit din nou, și el se ținu de cuvânt... am fost bătut până la sânge de Iacoppo și Ungurul A treia zi, i-am vorbit din nou „Aha, zise dînsul, ved că boala s'a învechit și trebuie alte mijloace pentru a te vindeca”. Atunci, cu toți unii stăpân care se interesează de suferința servitorului său, imi ceru numele aceleia pe care o iubeam, adresa, familia. Crezui că consimte la amorul meu; mă aruncai la picioarele lui, ți sărutai genunchii; apoi alergai la Nella, și petrecurăm o zi fericită. nespun de fericită...

Seara, era orgie la palat; era Ducele, era Francisco Guicciardini, Alexandru Vitelli, era Andre Salviati, eram eu, în fine; eu eram la toate sărbătorile.

(Va urma).

Ministrul ne spuse seara că noi făcuserăm 25.000 de oameni prizonieri pe câmpul de luptă și 4000 se predaseră la Sedan. El ne anunță că reședința lui Napoleon în Germania fusese fixată la Wilhelmshoche și că trebuia să plece a doua zi de dimineață.

NOUTAȚI

Arad, 2 Noemvrie a. 1898.

O nouă prigonire. După cum spune „Tribuna”, dl Nicolae Arunteanu, fost învățător în comuna Gussu (1. Sibiu), un bătrân de peste 60 ani, este luat în cercetare pentru — „Doina lui Lucaci”. Ci că băieții de școală din comună au cântat și ei, la timpul seu „Doina lui Lucaci” și i-au auzit gendarmii, cari s'au grăbit a denunța teribila crimă de tradare. La răspundere a fost luat fostul învățător, care drept că a fost cantor la biserica, dar' se zice că e de cei din școala veche, care de abia va fi știind cele opt glasuri. Bietul bătrân a fost ținut de mai multe-ori pe la tribunalul din Alba-Iulia. Investigația nu e terminată.

Parastas pentru Metropolitul Miron. După cum vestește „Gazeta Transilvaniei”, Dumineca trecută s'a oficiat un parastas în biserica S. Nicolae din Brașov, pentru răposatul Metropolit Miron. La parastas a asistat foarte multă miliție. Predica a ținut-o protopopul Petric, ear cântările le-a executat corul mixt al Reuniunii de cântări de sub conducerea dlui prof. P. Dima.

Limba maternă la miliție. Și Slovenii din așa zisele țări ereditare (Stiria Carintia, Carniolia, etc.), încep deja a striga, la adunările de controlă militărești, cuvântul present pe sloveneste, anume: *Tukai!* Așa s'a întâmplat în Reinsitz lângă Lambiana (Laibach), capitala Carnioliei. Pe reser-

visului respectiv, capitani conducător al adunării l'a pus de a fost arestat prin gendarmi. Deoarece protestul înaintat de către antistia comunală la fața locului n'a avut efect, reprezentanța comunală a trimis o telegramă la comandantul corpului de armată pentru a elibera pe deținutul.

Gugulirea leneșilor. Ministrul de comerț face și el cât se poate pentru maghiarizare. Și el multe poate face, căci în tinsele moșii ale statului și-a pus de gând să le împartă la câți ticăloși de la cari nu se cere alte decât ca să vorbească unguerește, să mănec și să bea și să joace cărândăș. Pe lângă cele 96 de locuri pentru coloniștii din Bogoieva din comitatul Băcs-bodrog a mai așezat încă 45 de familii maghiare, pe cari le-a readas din Croația. Fiecărui Maghiar i-s'a dat câte 15 jugere pe lângă un preț de nimica și și acela plătit la sfântu așteaptă. Ministrul a mai dăruit apoi încă 69 de jugere pentru așezămintele publice și anume comunei școalei, asilului, preotului și notarului. Din banii țerei le-a mai făcut și un asil, școală cu 3 încăperi și cu locuință pentru învățător. Măne poimăne ne vom pomeni, că ministrul va lătește și o culină pentru coloniști, ca să nu moară de foame.

Epilog „P. Lloyd”. foaia de seară de la 31 Octomvrie, publică următoarea scrisoare ce a primit-o de la dl L. Bolcaș:

Stimate d-le! Precum am aflat, în cel din urmă număr al său „P. Lloyd”-ul afirmă, că mi-ași fi exprimat înaintea comisiei cercetătoare sau a corpului profesoral al academiei de aici părerea de rău asupra unor expresiuni din vorbirea pe care am ținut-o în seara de cunoștință a juriștilor români din Oradea-Mare. Imi permit a reflecta că după știința mea, presa n'a putut primi nici un fel de informațiune despre cercetarea pornită contra mea, deoarece-afară de membrii comisiei și de mine nimeni altul n'a fost de față. Raportul d-voastre v'a presintat o dorință blăjinită drept fapt implinit, căci eu vă asigur prin presenta, că nici odată n'am regretat

nici un cuvânt din vorbirea aceea; ci din contră și astăzi încă o mențin în cuprinsul ei tot.

Mărunșind, că raportul d-voastre m'a atins în mod neplăcut, rog să-l îndreptați publicând această scrisoare și rămân cu stimă: *Lucian Bolcaș.* Oradea-Mare, 28 Octovria 1898.

„La Roumanie” este titlul unui nou ziar conservator ce apare în limba franceză la Bacuși. Director al ziarului e dl Alexandru Fibrescu. În primul articol al primului număr se zice și următoarele:

„Surtem dinastici: tot Românul trebuie să fiă dinastic când vede în instituțiunile noastre monarchice o salvagardare și o garanție. Suntem naționaliști. Voim, ca în interior instituțiunile noastre să se inspire înainte de toate din tradițiunile acestei țări; în afară, vom susține elementul românesc, pretutindeni unde are dreptul să trăiască. Acest dublu scop se poate urmări cu franchețe, cu lealitate, fără șovinism rău înțeles, respectând drepturile altora, dar în același timp cu persistentă și sinceritate”.

Visități de școale. „Revista Orăștiei” scrie următoarele: „De Luni 24 a. l. c. inspectorul reg. de școale Réthy Lajos și-a început visitațiunile la școlile din tractul Orăștiei. Până acum a vizitat școlile din Orăștie, Căstău, Sibiușel, Beriu și Orăștioara și va continua cu celelalte. E de notat, că de astă-dată visitațiunile nu le face singur, ci însoțit de părintele-rotopop Vasile Domșa. Se dă cu socoteală, că scopul acestor visitațiuni nu ar fi pur de supraveghiere, ci ar căuta pat cald, unde să așeze noue pepiniere de maghiarizare din cele luate în budget de ministrul Vlăsici. Conducătorii școlilor noastre și poporul să vegheze, ca să nu cadă în cursă!”

România și Franța. Cetim în „Voința Națională”:

„În momentul în care ministrul Brisson părăsese puterea, nu putem uita că dl Peytral, ministrul finanțelor dimisionar, s'a arătat în favoarea intereselor financiare ale României și exprimăm mulțumirile noastre, ceranța că succesul său, ori-care ar fi, la urma pe această cale.

„Dl nry, care n'a voit să ne părăsească spa primi înalta funcțiune de guvernator neral al Alegerei — o știm din sorginsigură — a știut face, ca guvernul francez să împărtășească convingerea în ce privește soliditatea finanțelor noastre; și dacă răgerea momentană a d-nului G. Cantazino a provocat cele mai vii regrete Paris, unde înalta-i competență era așa deprețiată, se știe foarte bine că succesul său se va inspira de aceleași principii.

„D. ourgeois, care își regăsește situația legitim de șef al partidului radical francez, pte fi și dînsul numărat printre amicii rei noastre, și inseriind România printre țările asupra cărora trebuie să se facă coferințe școlare, în toată Franța (cursuri de aduți), el a contribuit să ne facă cunoștii acelor pătri profunde ale populației, se cărei economii fac bogăția Franței.”

Constăuire. De la Societatea „Petru Maior” primim următoarele: Avem onoare a vă anunța constăuirea: comitetului, comisiei literare și comisiei de supraveghere a societății noastre de lectură „Petru Maior” pe anul administrativ 1898/9 în următorul mod: a). Comitetul: președ: Marcu Jan, ea teolog abs. și stud. fil., vice-președinte: Ioan Pop, stud. în drept; secretar: Ioan Fluma, stud. în drept; cassar: George Breșan, stud. în drept; controlor: Tigberiu Breșcean, stud. în drept; notari: Ioan Lăpădat stud. în drept și Aurel Bratu, stud. fil.; bibliotecar: Lucian Borcea stud. în drept; vice-bibliotecar: Mihail Navrea, stud. fil.; econom: Ioan Jantea stud. drept b). Comisiunea literară: președ.: Nicolae Sulică, stud. fil.; referent: Lazar Tritean, teolog abs. și stud. fil.; membrii: Iosif Enescu teolog abs. și stud. fil.; Ioan Bucur, stud. în drept; Victor Bontescu stud. în drept; Ioan Fluma, stud. în drept; Ioan Lăpădat, stud. în drept. c). Comisiunea de supraveghere: Roman Rudnean stud. med.; Ioan Pricu, stud. fil. Stefan Bărbuceanu stud. med.;

Apnea turei ovroiești. George Barlovat, consul general al Sârbiei la Budapesta, a

făcut arătare la judecătoria în potruva a doi negustori din Budapesta. În decursul pertractării, Consulul general a spus, că într'una li vin plângeri că talmăcitorii și agenții ovrei din Pesta despoaie în modul cel mai mișelosc pe negustorii sârbi cari aduc pe piața capitalei maghiare vite, porci, saușgrâne. După ce se făcea trgul, agenții înșelau pe negustorii sârbi și li duceau în câte o speluncă și toți banii căpătați pe marfă li beau. De alte-ori agenții Ovrei le puneau pe cap cartofori înșelători ori apoi se îmbulzeau cu cumpărători de aceea, cari nu plăteau decât prețul jumătate din tocmeală, ear' pe cealaltă jumătate o tăgăduiau. Guvernul sârbesc, ca să pună capăt acestor exerocherii ovroiești a întemeiat în Pesta o agențură comercială de stat, cu a cărei conducere a fost încredințat vice-consulul; Jidănimirea scurtată în venite a început a batjocori agentura și cu impertinența-i obicinuită a lăsat vestea că agentura poartă pe nedreptul numirea, agentura de stat, numai ca să abată pe negustorii Sârbi și ca să li-se urmeze munca de exerocherie. La pertractare agenții eserochi au cerut iertare. Eată din ce elemente se compune cel mai comercial oraș „maghiar”.

Bibliografie. Din „Foaia populară” nr. 33 dedicat întreg memoriei lui Filip Demetrescu.

— Nrul 42 din „Familia” conține tot toarele: Prin Dobrogea, de Iosif Vulcărevedere, poezie de Traian Mihai, de viorele, de Dumitru Cămpulungear noasterea caracterului după unghii. V. Franșie de Vi-ni. Despre disciplina modernă (Ur mare) de Elena Fabian. Toamna, de Vior din Bihor. Inmormântarea metropolitului Miron. Literatură. Teatru. Biserica și școală Ce e nou. *Ilustrație:* Din Dobrogea.

Dr. Sterie N. Ciurcu. X Pelikangasse — Nr. 10, Viena. Consultațiuni cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire nerogulată, dureri de stomac, de reumatism, guturai, durere de ochi și alte boale lăntănoase, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiane.

Se pot căpăta de-adreptul sau prin poșta dela farmacia dlui Dr. Julius Schopper în Oravița (Krássó-Szörény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor), cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori gratis și franco din numita apotecă!

ULTIME ȘTIRI

Noul cabinet francez.

Paris, 1 Noemvrie.

Cabinetul s'a constituit sub presidenția dlui Dupuy, cu elemente republicane moderate și progresiști. Din vechiul minister (Brisson) au rămas în cabinet d-nii Deleasse (externe), Lockroy (marină) și Viger (agricultură). Aceasta e radical, care în chestia Dreyfuss nu împărtășea vederile fostilor săi colegi.

La 4 Noemvrie noul minister se va prezinta corpurilor legiuătoare.

Pacea spaniolo-americană.

Paris, 2 Nov.

Membrii spanioli ai comisiei de pace s'au rămas foarte surprinși de pretențiunile americanilor, cari cer imediata deșertare a insulelor filipine. În preliminariile de pace era adecă vorba, ca americanii să ocupe numai Manila. Delegații spanioli au înștiințat indată guvernul lor, care probabil va înainta un energic protest. Ear' dacă acesta nu va avea efect la guvernul lor unite, Spaniolii vor face apel la puteri, denunțându-le silnicile americane.

Alți anarhiști.

Cairo, 1 Noemvrie.

La Alexandria a sosit eară alt grup de anarhiști, dintre cari — cu toată măsurile polițienești — trei au reușit să ajungă în Palestina. Se crede însă că în urma precauțiunilor luate, ei nu vo putea primejdui viața Impăratului Germaniei.

Editor: Aurel Popovici-Barciann.
Redactor responsabil Ioan Russu Șirriann

Bibliografie.

Tramatică română pentru învățământul...

Calendarul Bisericii de Răsărit în stil...

Treizeci de ani de domnie ai Regelui...

Biblioteca Noastră de sub direcțiunea...

Operele apărute până acum sunt: Nr. 1...

Biografii: a apărut și se află de vân...

Acte și documente relativ la Istoria...

A. Sturdza. București. 1888-1896. Tipoga...

Volumele 1) Tractatele dintre Principate...

Volumele II. Acte și documente dela...

Volumele III: Broșuri relative la stu...

Volumele IV: Acte și documente dela...

Volumele V: Acte și documente dela...

Volumele VI: Partea I: Procesele veriale...

Partea II: Procesele verbale ale adunării...

Volumele VII: Acte și documente din anul...

Bibliografie. Gramatica română pentru...

Toemai acum a apărut Gramatica limb...

Victoria

institut de credit și de economii SOCIETATE PE ACȚII.

Arad, casa proprie, calea Arhiducele Iosif Nr. 2.

Intemeiată la 1887.

Table with financial data: Capital de acții, Fond de rezervă, Depuneri, Circulația anuală.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5%...

Darea de venit după interese încă o solvește institutul se...

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc...

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momen...

Direcțiunea institutului.

124-(4)

Valabil dela 1 Octomvrie 1898.

MERSUL TRENURILOR

Valabil dela 1 Octomvrie 1898.

Table with train routes: Arad-Budapesta, Arad-Ciaba-Oradea-mare, Arad-Teiuș, Teiuș-Arad.

Table with train routes: Arad-Ciaba-Oradea-mare, Oradea-mare-Ciaba-Arad, Arad-Timișoara, Timișoara-Arad, Arad-Seghedin.

Table with train routes: Seghedin-Arad, Arad-Brad, Brad-Arad.

Table with train routes: Ternoava-Cheriu, St. Ana-Chitighaz, Chitighaz-St. Ana, Borș-Sebeș-Moneasa, Moneasa-Borș-Sebeș, Borș-Sebeș-Cormoș, Cormoș-Borș-Sebeș.